

form for paatrængende nødvendig, tør jeg ikke antage, efter som den jo selv i flere Samlinger har indbragt Lovforslag i saa Henseende. — Der er fremkommet forskellige Ytringer, og blandt andet fremkom der en fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), der var saa kuriøs, at jeg noterede mig den. Han mente nemlig, at man ved Forslags Fremlæggelse i Thinget kun skulde tage Hensyn til, hvorvidt de stemmede med Landets Lær eller være til Gavn for Landet, men ikke til Flertallets Mening om dem. Det forekommer mig, at dette var noget i Strid med de Ansættelser, som ellers hersker, hvor man har en Folkerepresentation, thi skal ingen Anden end Regjeringen afgjøre, hvad der er til Gavn for Landet, synes det mig at være det Rigtigste, at man er konsekvent og ikke beholder det store Apparat af en Folkerepresentation. Jeg syntes, at denne Ytring af det ærede Medlem var saa underlig, at jeg ikke har villet undlade at fremdrage den. Naar Meningen med en Repræsentation er, at den skal tilkjendegive Folkets Ønsker og Villie overfor Regjeringen, for at Kongen kan indrette sin Optæren i Lovgivningen overensstemmende dermed, saaledes at han kan tilfredsstille Folkets, den store Mængdes retfærdige Krav, synes det mig underligt at ville forlange, at Regjeringen alene skulde staa paa det gamle bekendte Standpunkt, som vi saa ofte have hørt omtale, nemlig at det alene er Regjeringen, som veed, hvad der tjener til Landets Gavn. Jeg ønsker af Hjertet, at denne Sag kunde komme til en heldig Løsning, og det er det, der har bevæget mig til at udtale mig saaledes, som slet er. Det forekommer mig nemlig, at Sagen i Grunden er meget nærmere ved sin Løsning, end det ser ud til, og end det formelt er muligt, saaledes som den nu staar, thi jeg tror, at den maa kunne optages paa en anden Maade, at vi kunne komme til Ende dermed ved gjensidig Smødekønnen, maaste endog snarere i denne Samling, end hvis den blev opsat. Jeg Mærke til, at man en Gang har staaet nær ved denne Sags Afgjørelse. Nu strækker man Haanden ud efter, hvad man den Gang kunde have faaet, men nu kan det ikke mere faas. Der synes nu atter en forskonende Haand, og der har været stor Smødekønnen fra dem, der af økonomiske Hensyn have været imod Sagen. Jeg siger: Lag dette nu, da det kan faas, og vær overtydet om, at den Embedsklasse, om hvilken her er Tale, maatte og viskelig vilde prise sig lykkelig, hvis Sagen kunde faae det Udfald, at Regjeringsforslaget blev vedtaget med Flertallets Endringer, navnlig med de af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) foreslaaede Underændringer. De Vedkommende vilde skatte sig lykkelige derved i Sammenligning med den Stilling, der ellers kan komme til at vente dem, hvis denne uhyggelige Strid skal føres videre. Hvad der imidlertid ligger mest ved, at dette Forhold saaledes staar uafgjort hen, er Kirkens Sag.

Det er min Overbevisning, at det er daarligere Venner af Kirken, der holde denne Sag svævende, thi de give Anledning til, at Forholdet mellem Menighed og Krest daglig forværres, og det er dog netop det Modsatte, de skulde stræbe at faae gennemført. — Det var dette Par Ord, jeg vilde tillade mig at henstille til dette Vedkommende, idet jeg altsaa for mit Vedkommende skal følge den Fremgangsmaade, som jeg allerede har betegnet.

P. C. Olsen: Jeg tror rigtignok, at det var en usfortjent Behreidelse, den ærede sidste Læser (Winther) rettede mod den ærede Kirke- og Undervisningsminister, nemlig at han havde givet et bestemt Svar paa et bestemt Spørgsmaal, thi det var jo et ganske bestemt Spørgsmaal, der blev rettet til den ærede Minister, og at han saa gav et bestemt Svar derpaa, synes jeg ikke, at man kan fortænke den ærede Minister i. Men jeg er ligesaa meget ude af Stand til at forstaa, hvorledes det Svar, som blev givet, skulde kunne staa al Forhaabning ihjel om at komme til en Overenskomst med Regjeringen. Dette gaar langt over min Forstand. Jeg nærer slet ikke Illusioner om denne Sags Stilling; jeg er forberedt paa, at det Forslag, der kommer til Forhandling efter det nærværende, bliver vedtaget, at det gaar til 3die Behandling og kommer ind i det andet Thing; men dermed ser jeg slet ikke, at Sagen er kommen i en saa uheldig Øenget; at vi snarest mulig skulde søge at bringe den ud af Verden, som den ærede sidste Læser sagde. Det, der har bevæget mig til at indtage den Stilling, jeg har indtaget, er netop Interesse for Sagen. Det er netop dette, at jeg tror, at det vil være den heldigste Vej til at faae Sagen fremmet, og naar man saa vil spørge mig om, hvorledes jeg er kommet til denne Tro, saa vil jeg sige, at vi i alle de Aar, hvort vi have forhandlet om denne Sag, ikke have havt nogen Regjering, som vilde gaa ind paa en Lønning i Penge, og ikke noget Landsting, som vilde gaa ind paa en saadan Lønning; men vi have havt et Folkething, som vilde gaa ind paa en Lønning, hvorved Bygprincipet lagdes til Grund, og hvad der er slet engang, er det mit Haab ogsaa kan ske igjen. Jeg indrømmer nu, at det er noget vanskeligt at tage Ordet i denne Sag efter den Stilling, som den ærede Ordsfører (J. A. Hansen) her i Salen har indtaget, thi han har med stor Styrke stillet sig og sine Venner frem som de eneste, der ville denne Sags Fremme, og han har bestemt fortalt os, hvad der er slet i Fortiden, og med Styrke og Bestemthed udtalt, hvorledes man i Fortiden har stillet sig til denne Sag; men naar man er noget fjendt med Fortiden, maa man dog sige, at det slet ikke forholder sig saaledes. Jeg er bleven noget overrasket allerede ved Udvalgsbetænkningen og endnu mere ved de Udtryk, som den ærede Ordsfører brugte i Begyndelsen af sit Foredrag. Udvalgets Flertal siger nemlig, at